



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT
DHE SPORTIT
INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL PËR EFEKT MARRJEN E
SHKALLËVE TË KUALIFIKIMIT TË MËSUESVE TË LËNDËS TIK
2014**

1) HYRJE

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të TIK është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Instituti i Zhvillimit të Arsimit – IZHA, për t’u ardhur në ndihmë të gjitha Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve, si dhe të gjithë mësuesve të lëndës së TIK-ut për t’u përgatitur për testimin kombëtar për marrjen e shkallëve të kualifikimit.

Programi është zhvilluar duke iu përgjigjur kërkesave që MAS-i ka vendosur për mësuesit që kualifikohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumentet zyrtare¹ të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore – edukative të mësuesve;
- programet përkatëse lëndore;
- aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie në përgjithësi si dhe të lëndës TIK në veçanti;
- aspekte të etikës dhe komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtjen shkencore të lëndës së TIK-ut sipas programeve lëndore përkatëse.

2) QËLLIMI I PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të TIK është hartuar për të mbështetur dhe nxitur zhvillimin profesional të tyre. Programi është hartuar nga grupi i punës duke mbajtur parasysh përmbushjen e dy qëllimeve kryesore:

- *Së pari*, të ofrohet si një program orientues për t’u ardhur në ndihmë Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve, si dhe të gjithë mësuesve të

¹ Është fjala për të gjitha dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MAS që zbatohen në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

lëndës së TIK në arsimin parauniversitar për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese në bazë rrethi. Në këtë aspekt programi mund të plotësohet nga DAR/ZA-të përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete.

- *Së dyti*, si një program i detyruar, veçanërisht për mësuesit që këtë vit do të marrin shkallët e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje gjithëvjetoje, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit.

Programi synon:

- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për njohjen dhe zbatimin e legjislacionit arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore.
- Rritjen e aftësive dhe kompetencave profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejtë në rritjen e efektivitetit të procesit mësimor, drejt një mësimdhënieje të suksesshme.
- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për domosdoshmërinë e njohjes së koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim.
- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për njohjen dhe zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë.
- Rritjen e aftësive të mësuesve në drejtim të zbatimit me saktësi të rregullave drejtshkrimore të shqipes.
- Realizimin në praktikë nëpërmjet demonstrimit konkret të aftësive të fituara, e në mënyrë të veçantë nëpërmjet vlerësimit të arritjeve përmes testimit.

3) PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të TIK është strukturuar sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional, të përmendura më sipër, për të cilat testohen mësuesit. Për secilën fushë janë renditur njohuritë dhe aftësitë bazë që duhet të zotërojë mësuesi i lëndës së TIK që të përmbushë me sukses rubrikat e testimit.

Programi është ndërtuar duke patur si pikënisje standardet bazë të përgjithshme të mësuesit si dhe në standardet e mësuesit të lëndës TIK. Përshkallëzimi i kompetencave profesionale që lidhen me secilën fushë të testimit do ta ndihmojnë mësuesin që të identifikojë nevojat e tij si dhe çështjet në të cilat duhet të thellohet më shumë.

Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Sipas këtij formati, për secilën fushë prezantohen kompetencat që mësuesit duhet të zotërojnë në fushën e njohurive dhe aftësive si dhe literatura përkatëse rekomanduese që u vjen në ndihmë për zotërimin e këtyre kompetencave.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Fusha : Dokumentet zyrtare

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • të njohë ligjin për sistemin arsimor parauniversitar dhe dispozitat normative të këtij sistemi; • të zbatojë legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për hartimin dhe zbatimin e kurrikulës shkollore; • të zbatojë legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për funksionimin e strukturave organizative të shkollës; • të zbatojë legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për personelin e shkollës; • të demonstrojë zbatimin konkret të udhëzimeve të MASH në funksion të përmirësimit të procesit të mësimdhënie-mësimnxënies; • të zbatojë etikën profesionale të mësuesit; • të respektojë të drejtat dhe liritë e nxënësit; • të njohë rolin e senatit të nxënësve; • të respektojë detyrat, të drejtat dhe liritë e mësuesit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ligji Nr. 69/2012 për Sistemin Arsimit Parauniversitar në Republikën e Shqipërisë. • Urdhri për miratimin e Dispozitave Normative për arsimin parauniversitar (DN), Nr 343, datë 19.08.2013. • Kodi Etik 2013 • Udhëzimi Nr. 49, dt. 27.12.2006 i MASH "Për hartimin e objektivave të arritjeve të nxënësve". • Udhëzimi Nr.38 , dt.09.10.2007 i MASH "Për zhvillimin e orëve të lira në shkollë". • Udhëzimi Nr. 35, dt.09.10.2007 i MASH "Për lirinë e mësuesit për orët mësimore të parashikuara në programin lëndor" • Udhëzimi Nr. 37, dt.09.10.2007 i MASH "Për paraqitjen e personelit të shkollës në mjediset shkollore" • Udhëzim Nr. 16, dt. 24.07.2012 për vitin shkollor 2012-2013 në Sistemin Arsimit Parauniversitar. • Udhëzimi Nr. 21, datë 23.07.2010 "Për normat e punës mësimore edukative dhe numrin e nxënësve për klasë në institucionet e Arsimit Parauniversitar". • Udhëzimi i Alertekstit 2010-2011 dhe Paketa informuese "Alertekst 2012" • Rregullore për procesin e maturës shtetërore 2013 në Republikën e Shqipërisë, dt. 07.01.2013 • Rregulloren Nr 4998, datë 27.07.2010 për vlerësimin e nxënësit në gjimnaz • "Kualifikimi i mësuesve" – Teste 2008, 2009, 2010", IKT • Kuadri normativ dhe rregullues i veprimtarisë së institucioneve arsimore

	pasqyruar në Udhëzimin Nr. 46 ,date 23 .08.2013, “Për vitin shkollor 2013 - 2014 në Sistemin Arsimor Prauniversitar”
Fusha: Programet lëndore	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • të zbatojë programin duke respektuar të gjitha kërkesat dhe rubrikat e tij; • të përdorë programin lëndor në përputhje me veçoritë e mjedisit në të cilin jep mësim; • të jetë krijuar në zbatimin e programit; • të përdorë me efikasitet, në dobi të prirjeve bashkëkohore, fleksibilitetin e zbatimit të programit; • të shoqërojë objektivat e programit me tema mësimore konkrete të marra nga tekstet ose burimet e Internetit; • të hartojë objektiva për tema mësimore ose grup temash, kapitujsh, në përputhje me objektivat e programit; • të kategorizojë objektivat e programit sipas shkallëve të njohjes; • të hartojë objektiva specifike që u përgjigjen niveleve të ndryshme të nxënësve; • të tregojë koherencën vertikale të kurrikulës (vazhdimësia dhe përshtatshmëria e programeve të TIK); • të shpjegojë lidhjen program lëndor-standarde lëndore; • të shpjegojë përdorimin e objektivave të programit për vlerësimin e nxënësve; • të shpjegojë parimet e hartimit të një testi; • të shpjegojë lidhjen program-tekst nxënësi; • të përzgjedhë mjetet mësimore të nevojshme për të realizuar përmbushjen e objektivave të programit; • të planifikojë një orë mësimore me të 	<ul style="list-style-type: none"> • Programet aktuale lëndore të TIK për arsimin parauniversitar (7-9 dhe 10-12). • Udhëzuesi lëndor i TIK së gjimnazit, IKT, 2009. • Module për mësuesit TIK 2008-2010 nga IKT. • Udhëzuesi kurrikular i gjimnazit, IZHA, 2010. • Teste Model për Informatikën. Botim i IKT. • Korniza Kurrikulare e Gjimnazit, IKT 2009. • Standardet e të nxënit për gjimnazin, (Teknologji dhe TIK, në veçanti TIK), botim i IKT 2008.

<p>gjitha hapat e njëpasnjëshëm;</p> <ul style="list-style-type: none"> të sigurojë informacion që demonstroi lidhjen e TIK me shkencat e tjera dhe me jetën reale. 	
--	--

Fusha: Aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të organizoj orën e mësimit bazuar në objektiva për çdo linjë mësimore; të vendos objektivat e orës së mësimit duke u bazuar në taksonominë e Bloom-it; të vlerësoj nxënësin bazuar në objektiva; të përzgjedhë metodat, strategjitë dhe teknikat e përshtatshme për arritjen e një objektivi të caktuar; të përdorë metodën e punës në grupe për detyra ose projekte; të përdorë metoda e strategji që nxitin mendimin e pavarur e krijues të nxënësve; të përdorë metoda e strategji që nxitin zhvillimin e të menduarit kritik të nxënësve; të përdorë metoda e strategji që sigurojnë barazinë dhe gjithëpërfshirjen; të përdorë teknologjinë duke realizuar sa më shumë orë mësimore në laboratorin e TIK, në klasë me videoprojektor, me simulime, video mësimore etj; të përdorë strategji të ndryshme të zgjidhjes problemore; të përzgjedhë metoda teknika e strategji të cilat zhvillojnë arsyetimin dhe komunikimin matematik; të zbatojë metoda e strategji që edukojnë një qëndrim pozitiv ndaj lëndës së TIK. 	<ul style="list-style-type: none"> Literaturë që ka në fokus metodat e mësimdhënies ndërvepruese, me në qendër nxënësin, veçanërisht metodat e mësimdhënies me anë të TIK-ut. Udhëzues dhe materiale mbështetëse që orientojnë për hartimin e objektivave të orës së mësimit, përgatitjen e ditarit të mësuesit, organizimin e orës së mësimit.

Fusha: Aspekte të etikës dhe komunikimit

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të njohë rregullat e etikës dhe sjelljes që 	<ul style="list-style-type: none"> Kodi i Etikës së Mësuesve në Arsimin

<p>duhen respektuar në marrëdhënie me drejtuesit e institucionit arsimor, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin;</p> <ul style="list-style-type: none"> të sillet në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor. 	<p>Parauniversitar publik dhe privat, i datës 12.11.2012.</p> <ul style="list-style-type: none"> Literaturë dhe materiale burimore që trajtojnë çështje të etikës dhe të komunikimit.
---	--

Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të njohë rregullat e drejtshkrimit të standardit të gjuhës shqipe; të zbatojë rregullat e drejtshkrimit gjatë veprimtarive në institucionin arsimor. 	<ul style="list-style-type: none"> Literaturë dhe udhëzues metodikë për përdorimin e rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe.

Fusha : Përmbajtja shkencore e lëndës

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të dallojë konceptet dhe shprehjet kryesore me të cilat operon lënda e TIK në 7-9/10-12; të përshkruajë mënyrën e formimit të koncepteve të TIK për klasat 7-9/10-12; të përshkruajë zhvillimin vertikal, nga njëri vit në tjetrin, të koncepteve dhe shprehjeve; të dallojë ndërvarësinë e koncepteve të TIK; të zgjidhë me saktësi dhe me mënyra të ndryshme situata ushtrimesh në TIK të cilat përdorin konceptet dhe aftësitë e programeve 7-9/10-12. të zotërojë njohuri mbi përdorimin e kompjuterit; të zotërojë njohuri mbi programet aplikative (Word, Excel, PowerPoint, Access) dhe sistemet e shfrytëzimit; të zotërojë njohuri mbi Internetin dhe 	<ul style="list-style-type: none"> Tekste të lëndës për mësuesin dhe nxënësin, materiale të tjera burimore që mbulojnë përmbajtjen e lëndës.

e-mailin;

- të zotërojë njohuri mbi ndërtimin e rrjeteve kompjuterik dhe llojin e tyre.